

Uchwała Nr SO-11/0954/137/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 18 kwietnia 2024 roku

w sprawie: wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Pępowo za 2023 rok
wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 roku w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Okrent
Członkowie: Danuta Szczepańska
                              Małgorzata Lisowska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Pępowo sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami

opinię pozytywną.

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie Wójta Gminy Pępowo z wykonania budżetu za rok 2023, przedłożone tut. Izbie w dniu 29 marca 2024 roku wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. i objaśnieniami. Do sprawozdania załączono Zarządzenie Wójta w sprawie przyjęcia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Pępowo za rok 2023.

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2023 rok (ze zmianami), uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej (ze zmianami) oraz ze sprawozdaniami za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 roku, przedkładanymi Izbie.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną.
1. W części opisowej Wójt przedstawił wykonanie budżetu Gminy w 2023 roku. Omówił realizację dochodów według poszczególnych źródeł, następnie podał wielkość zaległości z tytułu podatków oraz wysokość skutków finansowych z tytułu obniżenia górnych stawek podatkowych. W dalszej kolejności Wójt omówił wydatki budżetu w podziale na wydatki bieżące i majątkowe. Następnie przedstawiono stan zadłużenia gminy.
  2. W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono m.in.:
    - wykonanie dochodów i wydatków budżetu w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej,
    - wykonanie przychodów i rozchodów,
    - realizację dotacji celowych udzielanych z budżetu Gminy Pępowo,
    - wykonanie wydatków w ramach funduszu sołeckiego,
    - wykonanie dochodów i wydatków z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
    - realizację planu dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań wspólnych realizowanych w drodze porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego za 2023 rok,
    - realizację dochodów, przychodów i wydatków z rachunku Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy za 2023 rok,
    - wykonanie wydatków finansowanych środkami otrzymanymi w ramach konkursu „Rosnąca Odporność”,
    - realizację dochodów i wydatków finansowanych ze środków funduszu przeciwdziałania COVID-19 za 2023 rok.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

- II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz z danymi zawartymi w sprawozdaniach przedkładanych Izbie wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych, za wyjątkiem pozycji opisanych w punkcie VIII niniejszej opinii.
- III. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet roku 2023 został wykonany z deficytem w kwocie 7.031.287,23 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 9.372.838,89 zł). Wykonanie dochodów i wydatków przedstawia się następująco:
- a) dochody wykonano w wysokości 37.642.079,91 zł, tj. 95,86 % planu, w tym:
    - dochody bieżące wykonano w kwocie 28.732.101,47 zł, tj. 99,20 % planu,
    - dochody majątkowe wykonano w kwocie 8.909.978,44 zł, tj. 86,48 % planu,
  - b) wydatki wykonano w wysokości 44.673.367,14 zł, tj. 91,85 % planu, w tym:
    - wydatki bieżące wykonano w kwocie 27.985.160,60 zł, tj. 91,69 % planu,

- wydatki majątkowe wykonano w kwocie 16.688.206,54 zł, tj. 92,11 % planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Na wykonane przychody składały się wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, które zrealizowano w kwocie 3.708.786,40 zł, niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 835.622,77 zł oraz nadwyżka budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych, pomniejszona o środki określone w art. 217 ust. 2 pkt 8 w kwocie 3.867.277,15 zł.

Rozchody budżetu zrealizowano w kwocie 625.300,00 zł, z przeznaczeniem na spłaty kredytów i pożyczek. Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS – „Sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023”.

Ze sprawozdania z wykonania budżetu wynika, że Gmina posiada zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na łączną kwotę 3.083.486,40 zł, co stanowi 8,19 % wykonanych dochodów. Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-Z – „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2023 roku”.

- IV. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 123.218,16 zł (rozdziały 85153 – „Zwalczanie narkomanii” oraz 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 167.924,74 zł (rozdział 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”, § 0270 – „Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym”, § 0480 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych”).

Dochody w zł			Wydatki w zł		
Rozdział	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 § 0270	55.000,00	41.577,10	85153	26.000,00	19.494,65
75618 § 0480	110.000,00	126.347,64	85154	197.271,13	103.723,51
Razem:	165.000,00	167.924,74	Razem:	223.271,13	123.218,16

Do dnia wydania niniejszej opinii do budżetu 2024 roku nie zostały wprowadzone przychody wynikające z rozliczenia finansowego dochodów z opłaty za sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków nimi finansowanych za 2023 rok.

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 (zezwożenia na sprzedaż napojów alkoholowych) i art. 18¹ (jedenorazowe zezwożenia na sprzedaż napojów alkoholowych) oraz dochody z opłat określonych

w art. 11¹ (pobieranie przez gminę opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych) będą wykorzystywane na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
  - 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w przepisach art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2
- i nie mogą być przeznaczone na inne cele”.

Stosownie do przepisu art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w danym roku budżetowym i w latach poprzednich winny powiększyć planowane wydatki w budżecie następnego roku.

V. Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Pępowo realizuje Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego.

VI. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem budżetowym Rb-28S - „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023” wykazała, że:

- 1) we wszystkich podziałkach klasyfikacji budżetowej środki na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazano w wysokości 100,00 % planu,
- 2) nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych,
- 3) w n/w podziałce klasyfikacji budżetowej (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekracza plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	§	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	Wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
921	92109	4260	276.800,00	224.153,64	62.273,71	286.427,35	9.627,35

Rada Gminy Pępowo uchwalał Nr XLVI/339/2022 z dnia 20 grudnia 2022 roku w sprawie uchwały budżetowej na 2023 rok:

- w § 8 pkt 3 upoważniła Wójta do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza 2023 rok,
- w § 9 ustaliła kwotę 3.000.000,00 zł, do której Wójt mógł samodzielnie zaciągać zobowiązania.

VII. Skład Orzekający stwierdza, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek:

Dział	Rozdział	§	4-ta cyfra	Plan	Wykonanie
010	01044	459	0	2.500,00	679,14
855	85502	458	0	200,00	66,04

W złożonym sprawozdaniu odnośnie wydatków z tytułu odsetek Wójt wyjaśnił, że:

- w dz. 010 rozdz. 01044 § 4590 - „*niniejsza wartość została wydatkowana na kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych z tytułu zmniejszenia wartości produkcji w związku z budową sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami*” (str. 9),
- w dz. 855 rozdz. 85502 § 4580 - „*pozostałe odsetki w kwocie 66,04 zł zwrot do Urzędu Wojewódzkiego za nienależnie pobrane świadczenia za 2022 rok*” (str. 24).

VIII. Analiza Sprawozdania wykazała następujące uchybienia:

- str. 23 (część opisowa) odnośnie dz. 855 „Rodzina” podano iż „*wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 2.538.554,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 2.466.515,53 zł*”, natomiast z uchwały budżetowej, po zmianach, wynika, że wydatki bieżące zaplanowano w kwocie 2.506.554,00 zł, natomiast ze sprawozdania Rb-28S wynika, że wykonanie wyniosło 2.437.584,53 zł (wartości podane w sprawozdaniu dotyczą wydatków ogółem dla działu 855),
- w tabeli pn. „Realizacja wydatków na zadania z zakresu poprawy efektywności energetycznej na 2023 rok” w dz. 926 - „Kultura fizyczna”, rozdz. 92601 - „Obiekty sportowe” w paragrafie 6050 wydatki wykonane na 31.12.2023 r. zostały wykazane w kwocie 25.000,00 zł zamiast 20.295,00zł, co wynika ze sprawozdania Rb-28S (w załączniku Nr 2 pn. „Wykonanie budżetu Gminy Pępowo za 2023 rok – Wydatki budżetu” i Nr 6 pn. „Inwestycje planowane na rok 2023 – wykonanie według stanu na 31.12.2023 r.” podano prawidłową wartość wykonania).

IX. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Ponadto, sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera:

- informację o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 dokonanych w trakcie roku

budżetowego, czym wypełniono wymogi określone w art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,

- informację o stopniu zaawansowania programów wieloletnich, co spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

X. Załączona informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, przy czym w zestawieniu dotyczącym uzyskanych dochodów pominięto część zrealizowanych dochodów:

- poz. „Dochody z czynszów za najem i dzierżawę mienia gminnego (dochody klasyfikowane w dziale: 010, 020, 700, 801, 921 § 0750)” wykazano kwotę 355.380,43 zł zamiast 378.805,20 zł jak wynika ze sprawozdania Rb-27S – „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023”,
- poz. „Sprzedaż składników majątkowych (dochody klasyfikowane w dziale 700 § 0770)” wykazano kwotę 5.340,50 zł zamiast 487.730,50 zł jak wynika ze sprawozdania Rb-27S.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Okrent

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.